

Izhaja razen ponedeljka in dneva po
prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravništvo: KRŠKO.

Naglov za dopise: »Napreja«, Krško.

Številka št. 13.321.

NAPREJ

Stane mesečno 25 Din,
za inozemstvo 35 Din,Oglasi: prostor 1x87 mm 1 Din.
Malloglasi: beseda 50 p, najmanj 5 Din.Dopise frankirajte in podpisujte,
sicer se ne priobčijo. Rokopisi se
ne vračajo.

Reklamacije za list so poštni proste

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Volilcem vrhniške občine.

Vrhnika v volilnem boju. Volilni boj se je pričel na vseh koncih in krajih; pred nekaj dnevi je bilo še vse mirno in tiho in „Slovenec“ je pisal, da agitira samo eden, „ki je suh kot treska in dolg kot preklja“ [ponatis iz Slov. Naroda iz leta 1910, ko ni bil dotični še samostojnež, temveč klerikalni državnozbornski kandidat.] V nedeljo je bil shod liberalcev [JDS] v Podlipi, v ponedeljek pa napovedan javen shod JDS na dvorišču gost. „Mantua“, ki se je moral vršiti radi pičlega števila JD-esarjev v salonu te gostilne. Naša shoda sta se pripravila v soboto v Sinji gorici, v nedeljo popoldne pa na Drenovem griču. Na obeh shodih je poročal sodrug Langof o delovanju občinskega odbora, posebno pa o delovanju kluba socialističnih občinskih odbornikov. Iz zanimivega referata smo se prepričali, da so izvoljeni soc. odborniki vedno delovali v korist kmeta s tem, da se je uredilo sejmšče na njihovo zahtevo, da so glasovali za popravo in napravo potov in cest ter votirali denar za povzdigo živinoreje itd., končno v proračunski debati zahtevali progresijo občinskih doklad, da bi plačevali magnati več doklad nego pa navadni posestniki, obrtniki in delavci. Predlog so zavrnilo vse nasprotne stranke, iz česar sledi, da so vse druge stranke zaščitnice kapitala. Govornik je nadalje poročal, da bo Kmetstvo delavska stranka vse bodoče občinske seje javno oklicala. Če tega ne bo hotelo storiti županstvo, ker stoji stranka na stališču, da mora o tem javnost vedeti. Rotil je navzoče, naj se poslužujejo svoje pravice ter se naj udeležijo vsake seje zastopniki vseh podobčin in delavskih organizacij. Stranka je vedno pozivljala svoje člane in somišljenike, da naj se udeležijo seji ter kontrolirajo delovanje izvoljenih odbornikov. Nobena druga stranka tega ni storila, dokaz za bojazen pred kontrole.

Kmetstvo delavska stranka je sestavila svojo listo javno, ter je večina odločila. To naj služi volilcem v dokaz, da bodo vsa važna vprašanja prišla javno v debato. Če bo stranka imela odločevati o vprašanju župana, boste tudi v tem slučaju — vi volilci — odločevali.

Kdor je za načelo javnosti v vseh perečih gospodarskih zadevah vrhniške občine, komur je na tem, da bo plačal majhne občinske doklade in kdor odobrava dosedanje, prej označeno taktiko, naj glasuje za „Kmetstvo delavsko stranko“;

Škrinjica je tretja!

Iz važnih razlogov prosimo in pozivljamo vse člane in somišljenike, da pridejo točno ob 7. zjutraj na kvaterno nedeljo [15. junija] na volišče. Volitve ne bodo preložene, ne dajte se begati, tudi če bi nasprotniki nabili kakšne to oznanjujoče letake. Agitacijski lokal je v gostilni „pri Jurci“ na verandi. Tam dobi vsak potrebne informacije. Sodrugi-kolegari se naj postavijo Kmetstvo-delavski stranki in agitacijskemu odboru na razpolago. Kdor želi obehovati „pri Jurci“, naj pravočasno naznani direktno v gostilni ali pa odborniku agitacijskega odbora Langofu.

Vsi na delo! Vsak naj pridobi še enega in zmaga je naša!

Agitacijski odbor.

Redni državni invalidski kongres za 1924 leto. Letos se bo vršil redni državni kongres invalidov v Sloveniji in to v Ljubljani v dneh 15.—17. junija. Dnevni red kongresa je sledeči: 1. Otvoritev in konstituiranje, 2. Poročilo Osrednjega odbora, 3. Poročilo nadzornega odbora, 4. Poročilo o stanju blagajne, 5. Budžet osrednjega odbora za 1924 in 1925, 6. Predlog 2. plenarne seje o spremembi pravil, 7. Program in taktika, 8. Volitve novega osrednjega odbora, 9. Vprašanja in predlogi. — Naši srbski in hrvatski tovariši-delegati se torej letos zberejo v srcu Slovenije, da se posvetujejo in rešujejo, kako vlado opozoriti, da že enkrat izpolni svoje obljube in invalidom, vdovam in sirotam da, kar bi morala že iz hvaležnosti dati brez zahtev. — U. V. I. Izvrševalni odbor, Ljubljana.

Čitajte naš tisk!

Za strokovni kongres.

Kristanu se ni posrečilo ustanoviti novo stran-ko. Tudi lista ni mogel ustanoviti: izpodletela mu je politična „Produkcija“, izpodletela politika v „Konsumentu“, izpodletelo mu je tudi, ko je hotel vsiliti „Svobodi“ svoj mesečnik „Pod Lipo“. Niti g. Fabjančič in razni Marčiči mu niso mogli pomagati, da bi dobil zopet vpliv na delavstvo. Šele kompromis z vodstvom Strokovne komisije in Korunovo stranko mu je dal v roke dva lista: brezpomembnega „Socialista“ in — „Delavca“.

„Delavec“ je glasilo Strokovne komisije za Slovenijo. Torej bi moral zastopati interese delavcev, ki to komisijo vzdržujejo. V resnici pa zastopa interese par voditeljev: Svetka, Golmajerja, Mihevca, Kopača, Golouha, Uratnika, dr. Koruna itd. vse skupaj pod protektoratom Toneta Kristana, ki je v zvezi z najvišjimi denarnimi in vladnimi mo-gočnejši. Kako je združena Strokovna komisija z načelstvom Kons. društva za Slov., se vidi iz „Delavca“ samega, še bolj pa iz shodov, ki jih gospodje skupno prirejajo po Slovenskem na račun delavskega denarja. Delavci, ki to vidijo, pišejo javno v „Napreju“, da ne sme tako biti, Kristanova garda pa javka, da razbijajo ti delavci strokovne organizacije. Nekateri premalo zavedni še vedno upajo, da je „Delavec“ od Kristana in Čobala neodvisen, zato pošiljajo svoje članke Strokovni komisiji, naj jih objavi v „Delavcu“, tam se jim pa gospoda smeje in meče take članke v koš. „Delavec“ je tudi glasilo „Svobode“, članki in resolucije pa gredo prav tako v koš, če niso pisani po želji gg. voditeljev. Predvčeraj smo imeli v „Napreju“ celo članek, ki ga je pisal član načelstva Unije slov. rudarjev, pa ni našel prostora v „Delavcu“!

Zato je pa dobil tam prostor g. Josip Kopač, da se pere po svoji stari navadi, hotoč dokazati, da je razdor med delavstvom l. 1919 in 1920 zakrivil nevesekdo, najbrž zrak. Bil je poslanec ves čas od prevrata do 18. marca 1923, pa ni nič kriv. Bil je zaupnik in tajnik, pa ni nič kriv. Sklical je zaupnike in jim povedal, da bo štrajk izgubljen, od štrajka jih pa tudi ni hotel pregovarjati. Tako pravi sam v „Delavcu“ in s tem je rečeno vse. Povedati si pač ni upal, kar je vedel, strah ga je bilo, drugega nič. Pa ne strah za delavsko gibanje, ampak strah za korito! Kajti če bi bil takrat javno nastopil in povedal vso resnico, bi ga bili delavci smatrali za zavirača in to je bila takrat zaradi komunističnega kričanja najhujša psovka. Izgubil bi pri masi zaupanje in morebiti tudi svoj mandat, izgubil bi bil beli kruhek — toda pridobil bi si zaupanje vseh pametnih delavcev, ki bi po zgubljenem štrajku lahko pokazali na krivce in nas rešili zmede; organizacije bi ostale lahko močne, postavile bi na pametnih temeljih nove boljše centrale in dale bi Kopaču če ne poslanskega, pa vsaj delavski kruh. Tega pa Kopač ni maral, hotel je belega, ali pa sploh ničesar ni razumel, ker je premalo verjel v moč delavstva, preveč pa v moč vlade in Kristana. Še po štrajku, na zadnji konferenci, ki se je vršila med socialističnimi in komunističnimi zaupniki, je Kopač plaval med levo in desno tako neodločen, da je zapisnikar vprašal kaj naj zapiše, ker se iz Kopačevega govora ne da posneti, kaj je pravzaprav govoril.

Taki „možje“ so vladali takrat, ko so se delavci zanašali na svoje zaupnike, zdaj pa ne morejo več vladati, odkar se delavci ne zanašajo na nikogar več, ampak sami mislijo in ne le tajno, ampak tudi javno presojujejo, kaj je prav in kaj ne. Dandanes mora vsak zaupnik javno povedati, kaj misli, ne sme se bati niti navzgor niti navzdol; na dveh stolih ne more nihče več sedeti, delavci mu oba izpodmaknejo; ne na levo ne na desno se ne sme naslanjati, ampak mora sam stati in pokonci hoditi za delavskim ciljem, pri čemer se bo sešel tudi z vsemi drugimi, ki hodijo pošteno javno pot. Razni klečeplazci in švigašvage so pa ostali sami, zato iščejo zaslonbe drug pri drugem, vsi skupaj pa pri Tonetu Kristanu, ki je vodil delavstvo do razkola na ta način, da je zlezal sam med kapitaliste, delavci pa v nezaposlenost.

To vse je javno znano. Znano je tudi koruptno gospodarstvo v Konsumnem društvu za Slov., ni pa znano, da bi se bili gg. korupcionisti kdaj pritožili pri sodišču, samo v javnosti jokajo, da jih „Naprej“

obrekuje in da so organizacije zaradi tega obrekovanja razbite. Vaša korupcija je razbita, organizacije pa prav nič. Če bi bile organizacije res razbite, se jih vi ne bi tako strašno bali! Tudi Konsumnega društva za Slovenijo se bojite, sicer bi ga ne razbijali z ustanavljanjem novih zadrug, zavarovalnic, hranilnic itd. Veste namreč, da je Kons. dr. za Slovenijo zdravo v svojem članstvu in da bo tudi svojo gnilo glavo prej ali slej ozdravilo, in za tisti trenutek hočete moč Kons. društva oslabiliti, zato ustanavljate separatistične hranilnice itd. Enak je vaš krik, da razbijamo strokovne organizacije, ko zahtevamo v njih reda. Zakaj še ni bilo strokovnega kongresa? Zakaj ga še zdaj ne marate? Zakaj hočete delavstvu vsiliti še pred kongresom nov pravilnik? Zakaj jemljete organizacijam direktno volilno pravico in zakaj hočete tudi v strokovno gibanje uvesti „volilne možje“, kakor jih je Kristan uvedel v Kons. društvu za Slov.?

Strokovna komisija potrebuje stalnega trdnega pravilnika, kakor ga je potrebovala stranka. V stranki vam je odzvonilo, ko se je utrdil pravilnik, v Kons. društvu in Strok. komisiji še vladate, tam s kapitalističnim pravilnikom, tu pa s pravilnikom, ki ni pravilnik, kakor ni bil pravilnik nekdanji stari statut v stranki. Harmonika je to, ki jo zelena miza vselej lahko po svoje nategne ali stisne. Pa mislite, da bodo zavedni delavci to še dalje trpeli?

Jasne besede bo treba o pokrajinskem strokovnem kongresu, tako jasne, da bo delavstvo vedelo, pri čem da je!

Razno.

Vedno lepše. Korenovci so si za občinske volitve v Okolici Celje najeli Žerjavov tisk, da jim dela volilno agitacijo. Za kakšno ceno so se zmenili, to je skrito za kulisami, ugotovljeno je le, da delajo Žerjavovci večjo agitacijo za Hrastnikovo listo kakor celo za svojo lastno „gospodarsko“. Ugotavljamo tudi, da so Žerjavovi žurnali v velikem strahu, da ne propade tista „ideja“, ki jo zastopa mojster Koren deloma s kvartanjem z demokratičnimi veljaki po celjskih kavarnah, deloma s tem, da uveljavljajo njegovi Felicijani svoje orjunaške klofutarke manire nad našimi zaupniki. V Lj. gl. smo podali primer kako se „Nova doba“ za korenovstvo potli, naslednje pa je iz „Jutra“ z dne 11. t. m. „Pobijata se med seboj dve socialistični stranki,“ pravi „Jutro“, „Korenova, ki očitno kaže svoje jugoslovansko ime, in Bernotova, recte Leskoškova, ki plava popolnoma v brezdomovinskem ruskem internacionalizmu. Jasno je, da bodo zadnja volili le največji zaslepljenci.“ — Odgovarjati na takšne infamnosti Pribičevićevih reptilov, se nam ne zdi vredno. Njih stranka nastopa za volitve v okoliški občini sama kot „Gospodarska stranka“, se torej svojega lastnega imena jugoslovanskih demokratov sramuje, to je za karakterizacijo dovolj. V ostalem smo pa mi ponosni, da nimajo fašisti pri nas nič hvaliti in da se poslužujejo obrekovanj proti nam. To je za nas dober dokaz, da smo na pravi poti. Kdor to razume, tisti bo že sam volil za listo strokovno in politično organiziranega delavstva. Tisti pa, ki se mu ne zdi nič sumljivo, da delajo orjunaška glasila agitacijo za Korenov „rdeči veletok“ v okoliški občini, tisti naj le voli Hrastnika, da postane župan, „ki je po vsem dosedanjem delu morda sprevidel, da se v gospodarski občini z eno samo delavsko razredno stranko ne da vladati“, kakor je pisala „Nova doba“, in ki je torej sprevidel, da se da vladati le v bratskem objemu z buržoazijo in njenim militarizmom. Mi Hrastniku njegovih volilcev prav nič ne zavidamo, bog nas varuj njihove zavednosti! Samo to se nam ne zdi prav, da so jim voditelji pri svojih tajnih krvavih kupcijah sklenili dati dve listi na razpolago, „jugoslovansko“, „socialistično“ in nejugoslovansko „gospodarsko“. Kjer so voditelji en sam pastir, se spodobi tudi en sam hlev. Nič se ni treba izgovarjati na diplomacijo in na to, da bi se na drugačno nego na „socialistično“ listo delavci morda ne dali ujeti. Korenova proletarska para je že marsikatero nesocialistično gorostasnost mirno požrla, pa bi še to,

»Jutro« z 11. junija priobčuje članek „Pokvarjena mladina“, „Jutrovce“ jezi, ker organizirajo komunisti mladino v svojih organizacijah in pravi, da so

komunisti obupali nad sedanjo generacijo in si hočejo vzgojiti mladino za izvedbo revolucije. Ljubčki „Jutrovc“ tudi vi veste, da vam sedanja generacija nič več ne zaupa, zato ste začeli organizirati mladino pri „Orjuni“. In ker si mladine ne morete drugače pridobiti, jo privlačujete v svoje „orjunaške“ vrste z orožjem. Mladina je danes po pretežni večini namreč neumna, krvoločna, ker sliši od starih govoriti samo o bojih in o krvi. Kakor se mi ne strinjamo s komunistično taktiko, ki stremi za nasilnim prevratom, tako ozir. še manj se strinjamo z vami, gospodje Pribičevićevi trabanti, ker tudi vi zastrupljate mladino s svojimi reakcionarnimi frazami in jo učite uganjati teror. S praznimi frazami nacionalizma skušate vleči mladino v verige terorja, ker veste, da je mladina za vse lepo dostopna, toda ona ne loči besed od dejanja in ne pozna volka od ovce, zato gre za tistim, ki ji ponuja avanture. Vaša mladina je povzročila trboveljske dogodke in se je pri vas naučila že tako lagati, da obdoljuje za dokazane svoje zločine komuniste. In če dobi mlad človek priliko izmazati se iz blata, v katerega je zagazil z nepremišljenimi dejanji, dobi nekakšno sadistično veselje nad življenjem in se mu vzbudi še večje hrepenenje po krvavih dejanjih. In vi podžigate mladini ta čut s tem, da ji pridigujete o maščevanju. Mi ne odobravamo terorja, ki ste ga krivi v prvi vrsti vi, ker je začela vaša Orjuna že davno s terorjem ter hočete svoj program tudi s terorjem drugim v glavo zabit. Za danes demokratskim fašistom toliko v odgovor. — Protiterorist.

Režim korupcije in nasilja. Po ljubljanskem pride na vrsto razpust mariborskega obč. sveta. V Mariboru bi morale biti nove volitve sicer že razpisane, toda Žerjavovci so stvar zavlačevali, da dobe nekaj opore in si občino na ta način prilastijo, da postavijo nad njo svojega komisarja. Zadnja seja mariborskega obč. sveta se bo vršila baje 16. tm. — Pričakovati je, da se isto zgodi tudi s Celjem, kjer so na zadnji seji 11. tm. socialisti in klerikalci v protest proti kršenju ljubljanskih avtonomnih pravic zapustili mestno posvetovalno dvorano in je bila seja nesklepčna. — Baltič je razpustil tudi upravni odbor Mestne hranilnice ljubljanske in postavil v njej za gerenta demokratskega veletrgovca Kollmanna. — Pribičević zahteva razpust Radičeve stranke. — V Beogradu govore o uvedbi vojaške diktature po španskem vzorcu. — Beogradska „Pravda“ objavlja strašno poročilo o korupcijskih dejanjih bivšega Pašičevega trgovskega ministra Kojića. O tem prihodnjič več. Balkan!

Bonaventura Jeglič je šel 10. tm. v Beograd, na avdienco k Pašću in Pribičeviću radi zadev njegovega delokroga, katere hoče urediti s pristojnimi faktorji. Nikoli še nismo trdili, da se gospodje ne „zastopijo“.

Pregled izkópanega Fakinovega trupla V Trbovljah se je že izvršil. Komisija je dognala, da je bil ustreljen v čelo in je krogla zadaj izstopila. Udarjen je bil tudi s topim orodjem po glavi. Komisija pa ni preiskala, ali je imel še kakšne telesne poškodbe. „Slovenec“ to obžaluje, orjunaški in žerjavovski listi pa o tem sploh ne poročajo.

Mussolini je sprejel od društva „Dante Alighieri“ prvo zlato svetinjko za narodne zasluge. Mussolini napreduje in se smeje v pest svojim jugoslovanskim bratcem Pribičevićem, ki niso takšni mojstri, kakor je on!

Mac Donald in francoski levičarji so sklenili sporazum, da bi se doseglo boljše razmerje med Anglijo in Francijo. Na programu imajo upostavitve gospodarske enotnosti Nemčije, Poruhre se mora izprazniti, Nemčija naj pristopi k Društvu narodov, katero naj tudi nadzoruje njeno razorožitev.

Portugalski vojaški letalci so se uprli in je vlada proti njim odposlala vojaške oddelke, da jih ukroto. Uporniki se nečejo udati in zahtevajo, naj parlament obravnava njihove zahteve.

Madjarska rudarska stavka traja dalje. ogromna večina stavkujočih se je za to izrekla.

Londonski električarji in železničarji podzemeljske železnice stavkajo. Stavka se širi tudi med drugimi železničarji.

Japonci so začeli bojkotirati Ameriko in njeno blago. Razburjenje je čimdalje večje in se lahko vname vojna.

Kupujte čevlje samo z znamko „Peko“.

Diplomatje pri Strokovni komisiji.

Že nekaj časa čitamo v „Delavcu“ in v „Socialistu“ o rdečem veletoku kakor za časa Avstrije o vojnih zmagah pod šefom tiskovnega urada Höferjem. Da ste, gospodje okrog Strokovne komisije, dobri strategji in slabi diplomatje, so pokazale priprave za shode 1. junija. Ali, gospodje, tudi Avstrija je bila na višku in zmagujoča na vseh frontah, ker je imela pa dobre stratege in slabe diplomate, je ravno takrat propadla. Bila je idejno že zastarela in godna za smrt. Tako tudi vi, gospodje, čeravno ste pod pretezo strokovnih shodov ujeli tudi nekaj naših sodrugov, da so vam šli delat štafažo. Tudi Avstriji in Nemčiji niso nič več pomagala nasilno podpisana vojna posojila, čeprav so jih podpisovali tudi razni takšni socialisti kakor Anton Kristan za Konsumno društvo, razni socialistični vodje v bolniški blaginji, Šmeral, Scheidemann itd.

Potem pa te resolucije, ki ste jih objavili! Ali niso tako vodene, da ne povedo nič jasno in določno, kaj hočejo in kažejo samo tisto gnilo srednjo pot?! Kdo se ne spominja na izbruh vojne, kakšne manifestacije so se vršile in kakšne resolucije so se sprejemale po Sloveniji, kako je v Ljubljani župan Tavčar povzdigoval dinastijo habsburžansko in trinoga Franca Jožefa I! Potem pa še polno manifestacij — tudi Krekova majska resolucija je bila ob prevratu idejno zastarela, ker je šel razvoj hitreje preko njenega okvirja. Tako ne bodo tudi vam pomagali ne shodi ne procesije, ker vas delavstvo že pozna in ve, kdo danes vodi strokovno gibanje. To se je videlo na shodu s. Sassenbacha, ko sta vodila shod en advokat in jurist, ki ni bil še nobeden po strokovno organiziranem proletariatu izvoljen.

Dalje piše „Socialist“ št. 21 o naši zadrugi „Slogi“ [„Skupnem domu“], da je skrahirana in v trajnem neredu. Jaz bi gg. upravne svetnike okrog Strokovne komisije in njihovega advokata samo to vprašal, kaj in kako je pa pri Ljudski tiskarni? Njenih delnic še kupovati ne marate, čeprav jih imate javno objavljene na razpolago. S tem sami kažete, da ni nič vredna. Glede obresti se držite največjega nereda. V neki izmed prvih številh „Socialista“ ste objavili, da jih bodo po sklepu občnega zbora v juliju 1923 za leto 1922 izplačevale prodajalne Kons. društva, od takrat pa ni o tem nič več ne duha ne sluha. Vprašam vas javno, gg. upravni svetniki Ljudske tiskarne okrog Strokovne komisije, ali je to nered ali je le nezmožnost izplačevanja?

„Delavec“ z 22. maja je objavil revizijsko poročilo GRSJ, podpisano po sodr. Jeramu. [On je pač izvoljen revizor in mora kot tak podpisovati po takšnem sistemu, kakršen vlada v prizadeti organizaciji. Op. ur.] Tisto poročilo izgleda tako žalostno in pomankljivo, da še to ni razvidno, koliko članov in organizacij je priključenih GRSJ. Le takšnim poročilom je verjeti, ki javno povedo, koliko je članov, kako članstvo narašča ali pada [avstrijski sodrugi se niso na pr. prav nič ženirali povedati in utemeljiti, da je lansko leto članstvo njihovih strokovnih organizacij padlo za približno 150.000 ljudi, op. ur.]. Tudi moramo vedeti, koliko so ti člani vplačali in koliko se je izdalo. Šele na temelju takšnega pregleda bi lahko verjeli v pravilnost poslovanja. Tega smo bili vajeni za časa Avstrije; Gewerkschaftskommission je vsako leto od maja do julija podala poročilo o vsem gibanju preteklega leta v svojem glasilu „Die Gewerkschaft“ [Strokovna organizacija], ne pa kakor je tu, ko ne vemo in ne dobimo nobenega poročila, koliko organizacij je h GRSJ priključenih in koliko članov po raznih pokrajinah, da bi se s tem pokazale postojanke strokovno organiziranega proletariata v Jugoslaviji. To se gospodom okoli zelene mize GRSJ ne zdi potrebno, zato je pa tudi tako klavna razvoj naših strokovnih organizacij.

Zato se pa tudi čudim s. Krušiču, ki ga smatram za starejšega strokovničarja, zaradi njegovega članka „Našim članom strokovničarjem“ v predpredzad. „Ljudskem glasu“. Ali s. Krušič premalo čita in premalo pazi na to, kaj čita, ali pa je z raznimi funkcijami tako zaposlen, da mu sploh še čitati ni mogoče, drugače si njegovega članka ne morem razlagati. Kdo in kako razbija? Kaj pa je še sploh tukaj za razbijanje? Ali ime „Strokovna komisija“? Ali s. Krušič ne vidi, da so ti ljudje, ki so med njimi nekateri izvoljeni, drugi pa po teh imenovanju ubili vse strokovno gibanje, odkar imajo njegovo vodstvo v rokah? Sodrugi Krušič bo še vedel, kako so bile 1. 1918 naše strokovne organizacije močne. Četudi se je takrat po prevratu napodila polovica članov samo iz raznih sebičnih in političnih namenov skupaj, vendar je ostalo najmanj 10.000 drugih, dokaj razodnih članov. Vedel bo s. Krušič, kako so bile organizacije močne še takrat, ko so dobili današnji ljudje vodstvo Strokovne komisije v roke. Ali se niso med tem časom ločile cele stroke, na pr. lesni delavci, ali niso tudi druge organizacije povečini vse izgubljale na članstvu, tako da je že dvomljivo, če je sploh še toliko organiziranega delavstva v Sloveniji, kakor ga je bilo v letih 1913—14. Žal, da nimamo nobenih jasnih podatkov, koliko je bilo v zadnjih vojnih in poveljskih letih pri Strokovni komisiji organiziranega delavstva.

Sodrugi Krušič, če bi bil zadnjega pol leta pazno čital „Delavca“, „Socialista“ in istotako pazno tudi „Naprej“, pa bi uvidel, kako namenoma se ubija strokovno gibanje pri nas in kdo ga ubija. Ali si čital v „Socialistu“ Uratnikov članek o Nakupovalni zadrugi, članek iz Maribora s podpisom A. B., razne izjave proti Kristanu v tem listu in na raznih shodih, češ, da sploh ne more biti govora o Kristanu, dokler se ne razčisti zadeva o Nakupovalni zadrugi, potem članke v „Napreju“ za konsolidacijo delavskega gibanja in poročilo o delegacijskem zboru Konsumnega društva, kako je na njem Svetel velikodušno odklonil izvolitev v direktorium, ko mu je pa Kristan rekel, naj sprejme in ga je pohvalil, je kar na vso sapo z obema rokama izvolitev sprejel, ali si vse to čital in si pri tem kaj mislil? In potem še „Delavčev“ članek „Komunizem v drugi izdaji“ in o shodih 1. junija. Advokati, ravnatelji, upravni svetniki raznih družb, najboljši prijatelji Antona Kristana — in, s. Krušič ve, kaj je Kristan pri naših delavcih — so bili diržirani kot poročevalci na strokovne shode — po pretežni ve-

čini sami nestrokovničarji — samo zato, da bi nas politično ubili, Seveda se jim ne bo to nikoli posrečilo, ker se ti ljudje na strokovno gibanje sploh ne razumejo, politično so pa že davno diskreditirani. Toda ali ni to delo in značajnost teh ljudi hušje in modernejše sredstvo za razbijanje strokovnih organizacij nego pa članek v „Ljudskem glasu“ št. 20, ki sploh ni imel namena razbijati, ampak le delavstvo organizirati za delo v Strokovni komisiji in na razmere, ki vladajo okrog „Delavca“, katerega vzdržujejo naši člani? — Karel Kisovec.

Iz stranke.

Izredni strankni zbor SSJ in KDZ se bo vršil po sklepu zadnjega kongresa v dnevih 15.—17. avgusta. Za odmero števila delegatov bodo služile obračunske tabele za mesece maj, junij in julij in sicer po številu rednih članov (ne zamudnikov!). Toliko v opozorilo.

V sredo bo objavljena tabela organizacij, ki so obračunale za maj. Kar pride s pošto v ponedeljek zjutraj, bo še upoštevano, vse drugo pojde med zamudnike v tabelo za junij.

Vestnik „Svobode“.

Del. izobraž. društvo „Svoboda“, planijski odsek podružnice v Celju prireja vsako nedeljo izlete. Vabimo vse prijatelje narave k obilni udeležbi. Točnejše informacije v društveni sobi, Gaberje št. 20. Odbor.

Šoštanj. Ker se v nedeljo 1. junija ni vršil občni zbor „Svobode“, se bo vršil v nedeljo 25. 5. 1924, ob 9. dopoldne v dvorani hotela Union.

Dnevni red: 1. Poročilo predsednika, 2. tajnika, 3. blagajnika, 4. kontrolorjev, 5. volitev novega odbora, 6. raznoterosti.

Dopisi.

Celje. Protest proti orjunaško-demokratskemu nasilju so vložili socialisti v celjskem občinskem svetu na seji 11. junija 1924. [Koren je bil tudi med socialisti. Ali mu je krvavelo srce, ko je bil prisiljen zaradi lepšega nastopati proti svojim bratcem, ki ga v svojih listih tako hvalijo? Op. ur.] Takoj ob začetku seje je g. župan dr. Hrašovec prečital dnevni red, ki se je z najbniimi spremembami sprejel. Nato je bilo v imenu socialističnega kluba na gospoda župana stavljeni vprašanje, če je on o priliki trboveljskih dohodkov pustil razobesiti žalno zastavo za orjunaše, ki so padli v Trbovljah. Obenem je bilo predlagano, naj se v znak protesta radi razpustitve ljubljanskega občinskega sveta današnja seja preloži. Temu predlogu se je pridružil načelnik kluba SLS, naker je odgovoril župan, da on ni pustil razobesiti žalne zastave, ampak je to storil g. podžupan Žabkar, pripomnil pa je, da prevzame odgovornost nase. Ob tej priliki se je skliceval na to, da se je s tem večina slovenskega prebivalstva mesta Celja strinjala itd. Dr. Oprizek je grajal nezakonito postopanje vladne klike, ki si misli pridobiti ugled s samokresi in bombami. Nato se oglasi g. Žabkar, podžupan [nar. socialec] in se skuša pobahati s svojim dejanjem, češ, da je to storil, ker je Slovenec. in še z drugimi takimi frazami. Orjunaše je imenoval idealiste, kateri so idejni nositelji naše države. Glede razpusta občinskega sveta v Ljubljani je dejal, da nas nič ne briga, kaj imajo v Ljubljani itd. Sodrugi Leskošek je zavrnil Žabkarjeve fraze in izjavil, da Orjunaši niso idejni nositelji naše državne misli, ampak le oboroženi režimski justifikatorji, kar so pokazali v Trbovljah 1. junija, ko so justificirali rudarja Fakina in požigali hiše ter izvajali druga nasilstva. Gospodje, ki takšno družbo zagovarjajo, nam hočejo nametati pesek v oči, kakor nam ga meče časopisje vladnega kalibra. Razpust ljubljanskega občinskega sveta je v zvezi z orjunaštvom, to razume vsak človek. Da si Orjuna lasti več pravice, kakor jo imajo tisti, ki so od ljudstva izvoljeni, za to je dokaz v Mariboru, kjer so hoteli orjunaši mariborskega podžupana linčati ali celo ustreliti, ker je od Orjuna ohešeno zastavo na mestnem magistratu pustil odstraniti. Sram naj bo vsakega, kdor si danes upa trditi, da je Orjuna idejna nositeljica jugoslovnanstva. kajti tisti, ki si hočejo pridobivati avtoriteto z bombami in samokresi, niso idealisti, ampak so ali zapeljanci ali plačanci, ki služijo režimu in kapitalističnemu razredu. Nato je govoril g. dr. Kalan. Njegova izvajanja so bila jako pomirjevalna, vendar se mu ni posrečilo, da bi socialisti svoj predlog umaknili. Župan Hrašovec je nato skušal strašiti, da se bo občinski svet razpustil, če bi ne prišlo danes do sporazuma. Odklonil je zahtevo, naj da predlog na glasovanje. Radi tega so se socialisti in odborniki SLS kompasno odstranili. Narodnosocialni bratje so se z demokrati zopet objeli in ostali z njimi nesklepčni v občinski dvorani. Sedaj je jasno: kdor demokrat, ta orjunaš, kdor narodni socialec, tudi orjunaš! Delavstvo, zapomni si to!

Lastnik: „Sloga“, r. z. z o. p.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Zvonimir Bernot

(v imenu pokr. odbora SSJ in KDZ.)

13. VI Tiskarna bratov Rumpret v Krškem, 1924